

Китоби Дониёл — Саду Шастумин

Аҳамияти нубуввати рӯёи охирини Дониёл: ошкор сохтани ҳақиқат барои айёми охир

Jeff Pippenger

2024-03-26

Дар боби даҳум Дониёл ҳамчун касе муайян карда мешавад, ки аз айёми мотам ба воситаи раванди секадамаи Инчили ҷовидонӣ эҳё гардидааст. Сипас Ҷабраил ба Дониёл таърихи нубуввати боби ёздаҳумро пешниҳод мекунад ва ба ин васила таърихи нури дарёи бузурги Ҳиддекелро муайян месозад.

«Лозим аст, ки Каломи Худо бо ҷиддияти бисёр бештар ва наздиктар омӯхта шавад. Хусусан бояд ба Дониёл ва Ваҳй таваҷҷуҳе дода шавад, чунонки ҳеҷ гоҳ пештар дар таърихи кори мо дода нашуда буд. Шояд мо дар баъзе мавридҳо дар бораи қудрати Рум ва папагӣ камтар сухан гӯем, вале бояд диққатро ба он чи анбиё ва ҳаввориён зери илҳами Рӯҳи Худо навиштаанд, ҷалб намоем. Рӯҳи Муқаддас ҳам дар додани нубувват ва ҳам дар воқеаҳое, ки тасвир шудаанд, ҷизҳоро чунон тартиб додааст, ки таълим диҳад: омили инсонӣ бояд аз назар дур нигоҳ дошта шавад, дар Масеҳ ниҳон гардад, ва Худованд Худои осмон ва шарияти Ё бояд сарафроз гардонда шаванд.»

«Китоби Дониёлро бихонед. Таърихи подшоҳӣҳое ки дар он ҷо тасвир ёфтаанд, нукта ба нукта ба хотир оред. Давлатмардон, шӯроҳо, лашкарҳои пурқудратро бубинед ва бингаред, ки чӣ гуна Худо амал кард, то такаббури одамонро паст созад ва ҷалоли инсониро ба ҳок афканад. Танҳо Худо ҳамчун Бузург муаррифӣ мешавад. Дар рӯёи пайғамбар Ё дида мешавад, ки як ҳокими тавонмандро сарнагун месозад ва дигареро барпо мекунад. Ё ҳамчун Подшоҳи коинот ошкор мегардад, ки дар арафаи барпо намудани Малакути ҷовидонаи Худ аст,—Қадимулайём, Худои зинда, Манбаи тамоми ҳикмат, Ҳокими замони ҳозира, Ошкоркунандаи оянда. Бихонед ва дарёбед, ки инсон, хангоме ки ҷони худро ба ботил мебардорад, чӣ қадар бенаво, чӣ қадар суғ, чӣ қадар кӯтоҳумр, чӣ қадар хатокор ва чӣ қадар гунаҳгор аст.»

«Рӯҳулқудс ба василаи Ишаё моро сӯи Худо, Худои зинда, ҳамчун мавзӯи асосии диққат равона месозад — сӯи Худое, ки дар Масеҳ ошкор шудааст. “Зеро ки барои мо кӯдаке таваллуд ёфт, барои мо писаре ато шуд; ва ҳукумат бар китфи Ё хоҳад буд; ва номи Ё Аҷоиб, Мушовир, Худои Қодир, Падари Ҷовидонӣ, Мири Осоиштагӣ хонда хоҳад шуд” [Ишаё 9:6].»

«Нуре, ки Дониёл бевосита аз Худо қабул кард, махсусан барои ин рӯзҳои охир дода шуда буд. Рӯёҳое, ки ӯ дар канори Ёлой ва Ҳиддақал, он дарёҳои бузурги Шинор, дид, ҳоло дар ҳоли иҷро шудан мебошанд, ва ҳамаи воқеаҳое, ки пешгӯӣ шудаанд, ба зудӣ ба амал хоҳанд омад». Manuscript Releases, ҷилди 16, 333, 334.

Рӯҳи Муқаддас дар додани ин нубувват ва «рӯйдодҳо»-и рӯёи охирини Дониёл «корхоро ба чунин тарз шакл дод», ки боби аввал (даҳум) таҷрибаи қавми Худоро дар айёми охир

ифода мекунад, чунон ки боби охир (дуқоздаҳум) низ мекунад. Шаклбандии он се боб, ки нури дарёи Ҳиддакалро ташкил медиҳанд ва «махсусан барои ҳамин рӯзҳои охир дода шуда буд», ба он тарҳрезӣ гардида буд, ки таърифи сеқадамии «ҳақиқат»-ро бар дӯш дошта бошад. Дар он ки аввалӣ бо охирин мувофиқат мекунад ва миёнагӣ исёнро намоёндагӣ менамояд, мо на танҳо сохтори калимаи ибрии «ҳақиқат»-ро дорем, ки аз ҳарфи аввал, сздаҳум ва охириини алифбои ибрӣ таркиб ёфтааст, балки ҳамчунин имзои Алфа ва Омегаро низ мебинем.

Боби даҳуми Дониёл он яксаду чилу чор ҳазореро муайян мекунад, ки ҳам рӯёи «chazon»-и ду ҳазору панҷсаду бист сол ва ҳам рӯёи «march»-и ду ҳазору сесад солро мефаҳманд. На танҳо ин ду рӯёро мефаҳманд, балки онҳо таҷрибаи сафедшавӣ ба василаи имонро низ доро мебошанд, ки онро рӯёи занона ва сабабовари «marah» — рӯёи «зухур» — ба вучуд меоварад.

«Барои ақл ва ҷон, ҳамчунин барои ҷисм, қонуни Худо чунин аст, ки қувват бо кӯшиш ба даст меояд. Ин машқ аст, ки рушд медиҳад. Мувофиқи ин қонун, Худо дар Каломи Худ воситаҳои инкишофи ақлӣ ва рӯҳониро фароҳам овардааст.

«Китоби Муқаддас ҳамаи он усулҳоро дар бар мегирад, ки инсонҳо бояд барои дарк кардани онҳоро фаҳманд, то ҳам барои ин зиндагӣ ва ҳам барои ҳаёти оянда омода гарданд. Ва ин усулҳоро ҳама метавонанд дарк кунанд. Ҳеҷ касе, ки рӯҳияи қадршиносии таълимоти онро дорад, наметавонад ҳатто як порча аз Китоби Муқаддасро бихонад, бе он ки аз он ягон андешаи судманд ба даст оварад. Аммо арзишмандтарин таълими Китоби Муқаддас аз мутолиаи гоҳ-гоҳӣ ё пароканда ба даст намеояд. Низомии бузурги ҳақиқати он ба тавре баён нашудааст, ки хонандаи шитобкор ё бепарво онро дарёбад. Бисёре аз ганҷинаҳои он хеле амиқтар аз сатҳ нухуфтаанд ва танҳо бо таҳқиқи ҷиддӣ ва кӯшиши пайваста метавон онҳоро ба даст овард. Ҳақиқатҳое, ки он қуллияти бузургро ташкил медиҳанд, бояд ҷустуҷӯ ва гирд оварда шаванд, “гоҳе андаке, ва он ҷо андаке”. Ишаё 28:10.»

«Ҳангоме ки онҳо ба ҳамин тарз ҷустуҷӯ шуда, ба ҳам оварда шаванд, маълум хоҳад гардид, ки онҳо қомилан ба яқдигар мувофиқанд. Ҳар як Инчил такмили дигарон аст, ҳар як пешгӯӣ шарҳи пешгӯиҳои дигар, ҳар як ҳақиқат инкишофи ягон ҳақиқати дигар. Намудҳои низомии яҳудӣ ба василаи Инчил равшан мегарданд. Ҳар як усул дар каломи Худо ҷои худро дорад, ҳар як воқеа аҳамияти худро. Ва тамоми бино, ҳам дар тарҳ ва ҳам дар иҷро, ба Муаллифи Худ шаҳодат медиҳад. Чунин биноро ҳеҷ ақле ҷуз ақли Беинтиҳо наметавонист тасаввур кунад ё ба вучуд оварад.

«Дар ҷустуҷӯ ва баррасии қисмҳои гуногун ва омӯзиши робитаи онҳо бо яқдигар, олитарин қобилиятҳои зеҳни инсон ба фаъолияти шадид фаро хонда мешаванд. Ҳеҷ кас наметавонад ба чунин омӯзиш машғул гардад, бе он ки қувваи ақлонии худро инкишоф диҳад.

«Ва на танҳо дар ҷустуҷӯ кардани ҳақиқат ва ба ҳам овардани он арзиши зеҳнии омӯзиши Китоби Муқаддас ҷой дорад. Он ҳамчунин дар кӯшише иборат аст, ки барои дарки мавзӯҳои пешниҳодшуда талаб мешавад. Зеҳне, ки танҳо бо корҳои одӣ машғул

аст, кӯтоҳ ва нотавон мегардад. Агар ҳеҷ гоҳ ба он вазифа дода нашавад, ки ҳақоиқи бузург ва фарогирро дарк намояд, баъд аз муддате қудрати рушдро аз даст медиҳад. Ҳамчун муҳофизат аз ин таназзул ва ангегае барои пешрафт, ҳеҷ чизе ба омӯзиши каломи Худо баробар шуда наметавонад. Ҳамчун воситаи тарбияи зеҳнӣ, Китоби Муқаддас аз ҳар китоби дигар, ё ҳатто аз ҳамаи китобҳои дигар якҷоя, муассиртар аст. Бузургии мавзӯҳои он, соддагии бошукӯҳи баёнҳояш, зебоии тасвирҳояш, андешаҳоро чунон зинда ва боло мебардоранд, ки ҳеҷ чизе дигар чунин карда наметавонад. Ҳеҷ омӯзиши дигар наметавонад чунин қудрати зеҳнӣ бахшад, чунон ки кӯшиш барои дарки ҳақоиқи ҳайратовари ваҳӣ мебахшад. Зеҳне, ки ба ин васила бо андешаҳои Беинтиҳо дар тамос оварда мешавад, наметавонад ҷуз он ки густариш ёбад ва қавӣ гардад.»

«Ва аз ин ҳам бузургтар аст қудрати Китоби Муқаддас дар рушди табиати рӯҳонии инсон. Инсон, ки барои мушоракат бо Худо офарида шудааст, танҳо дар ҳамин гуна мушоракат метавонад ҳаёти воқеӣ ва рушди худро биёбад. Азбаски ӯ офарида шудааст, то дар Худо шодии олии худро пайдо кунад, вай дар ҳеҷ чизе дигар он чизеро ёфта наметавонад, ки орзуҳои дилро ором созад ва гуруснагӣ ва ташнагии ҷонро қонеъ гардонад. Касе ки бо рӯҳи содиқ ва қобили таълим каломи Худоро меомӯзад ва талош мекунад ҳақиқатҳои онро дарк намояд, бо Муаллифи он ба иртибот оварда хоҳад шуд; ва, магар бо интиҳоби худӣ ӯ, барои имкониятҳои рушди ӯ ҳеҷ ҳаде вучуд надорад.»

«Дар доираи фароҳи сабк ва мавзӯҳои худ Китоби Муқаддас чизе дорад, ки ҳар ақло шавқманд созад ва ба ҳар дил мурочиат намояд. Дар саҳифаҳои он таърихе ёфт мешавад, ки аз ҳама қадимист; зиндагиномае, ки аз ҳама ба ҳаёт содиқтар аст; усулҳои ҳукуматдорӣ барои идораи давлат, барои танзими хонадон — усулҳое, ки хиради инсонӣ ҳаргиз ба онҳо баробар нагардидааст. Он амиқтарин фалсафа, ширинтарин ва олиҷанобтарин шеър, пурэхсостарин ва таъсирбахштарин навиштаҳоро дар бар мегирад. Навиштаҳои Китоби Муқаддас, ҳатто агар танҳо аз ҳамин нигоҳ баррасӣ шаванд ҳам, аз рӯи арзиш аз осори ҳар муаллифи инсонӣ беандоза болотаранд; вале ҳангоме ки онҳо дар иртиботи худ бо он андешаи бузурги марказӣ дида мешаванд, доираи онҳо беинтиҳо фарохтар ва арзиши онҳо беинтиҳо бузургтар мегардад. Дар партави ин андеша, ҳар мавзӯ аҳамияти тозае пайдо мекунад. Дар ҳақиқатҳое, ки ба соддатарин тарз баён шудаанд, усулҳое нухуфтаанд, ки ба баландии осмонанд ва абадиятро фаро мегиранд.»

«Мавзӯи марказии Китоби Муқаддас, он мавзӯе, ки ҳар мавзӯи дигари тамоми китоб гирди он ҷамъ меояд, нақшаи наҷот, барқарор шудани сурати Худо дар ҷони инсон аст. Аз нахустин ишораи умед дар ҳукме, ки дар Адан эълон шуд, то ба он ваъдаи охирини пурҷалоли Ваҳӣ, “ва рӯи Ёро хоҳанд дид, ва исми Ё бар пешониҳошон хоҳад буд” (Ваҳӣ 22:4), муҳтавои ҳар китоб ва ҳар порчаи Китоби Муқаддас кушода шудани ҳамин мавзӯи аҷоиб аст,—боло бардоштани инсон,—қудрати Худо, “ки ба василаи Худованди мо Исои Масеҳ ба мо ғалаба мебахшад.” 1 Қўринтиён 15:57». Education, 123–125.

Дар порчаи матне, ки ҳоло иқтибос шуд, нишон дода мешавад, ки Китоби Муқаддас, агар аз ҳар ҷиҳати адабиёт баррасӣ гардад, аз ҳар офаридаи башарӣ бениҳоят болотар аст. Хоҳар Уайт гуфтааст: «Дар саҳифаҳои он қадимитарин таърих; тарҷумаиҳоле, ки аз ҳама ростинтар ба зиндагӣ мувофиқ аст; усулҳои ҳукуматдорӣ барои идораи давлат ва барои

танзими хонавода — усулҳое, ки хиради инсон ҳаргиз ба онҳо баробар шуда натавонидааст, ёфт мешаванд. Он амиқтарин фалсафа, ширинтарин ва олитарин шеър, пуршӯртартарин ва ҳузнангезтарин навиштаҳоро дар бар мегирад», ва низ «чунин сохтро ҳеҷ ақле чуз ақли Зоти Беинтиҳо наметавонист тасаввур ё падида оварад».

Ҳамаи қоидаҳои эътирофшудаи инсоният, ки меъёрҳои муайян мекунад, ки сохтори адабиётро фароҳам меорад, аз ҷониби Китоби Муқаддас болотар гузошта шудаанд. Ҳамаи усулҳое, ки дар донишгоҳҳои инсонӣ пешниҳод мегарданд ва фарқи миёни адабиёти миёна ё пастиро то ба шохкорҳои адабиёти башарӣ муайян мекунад, ҳамашон аз ҷониби Китоби Муқаддас бартарӣ меёбанд. Бо дарназардошти ин, шояд он аст, ки эътироф карда шавад: авҷи оӣ, ҳулосаи бузурги шаҳодати нубуввати тамоми Китоби Муқаддас, дар рӯёи охири Дониёл таҷассум ёфтааст. Он санги тоҷи шаҳодати нубувватист, ва дар адабиёти башарӣ ҳеҷ авҷе нест, ки ба шаҳодати боби ёздаҳуми Дониёл, ки аз ояти якум оғоз ёфта то боби дувоздаҳ, ояти чорум идома меёбад, наздик ояд.

Дар китоби Ваҳй ҳамаи китобҳои Китоби Муқаддас ба ҳам мерасанд ва ба анҷом мерасанд, ва дар ҳуди Ваҳй ҳамон хатҳои нубуввате бардошта мешаванд, ки дар китоби Дониёл ҳастанд; аммо нисбат ба яқдигар, китоби Дониёл зикри аввалин аст ва Ваҳй — охирин. Ҳама чиз дар зикри аввалин вучуд дорад, ва ҳама чиз дар китоби Дониёл мавҷуд аст, ва авҷи ин китоб рӯёест, ки назди дарёи Ҳиддақал дода шудааст. Авҷи воқеаҳо, ки дар он рӯё муаррифӣ шудаанд, аз ояти чиҳил оғоз ёфта, то замоне идома меёбанд, ки китоб дар ояти чоруми боби дувоздаҳум мӯҳр карда мешавад. Он оятҳо анҷоми бузурги ҳар як ҳақиқати нубуввати муаррифӣ мекунад, ки боре аз ҷониби мардони муқаддаси қадим, аз ҷумла ҳоҳар Уайт, баён ё сабт шудааст.

Он чи ба чунин ҳулоса дар боби ёздаҳум мерасонад, таърихҳои дохили ҳамин боб аст, ки барои фаҳмиши дурусти шаш ояти охири боби ёздаҳум шаҳодат медиҳанд, ки дар он ҷо се душмани аждаҳо, ҳайвон ва набии козиб акнун ҷаҳонро ба анҷоми давраи муҳлати озмоиши инсонӣ мебаранд. Ҳоҳар Уайт ин усули дохилиро бевосита муайян мекунад.

«Мо барои аз даст додан вақт надорем. Замонҳои пушош дар пеши моанд. Ҷаҳон аз рӯҳи ҷанг ба таҳрик омадааст. Ба зудӣ манзараҳои мусибате, ки дар нубувватҳо гуфта шудаанд, ба вуқӯ ҳоҳанд пайваست. Нубуввати боби ёздаҳуми Дониёл қариб ба иҷрои комили худ расидааст. Бисёре аз таърихе, ки дар иҷрои ин нубувват руҳ додааст, тақрор хоҳад шуд. Дар ояти сиюм аз қудрате суҳан меравад, ки “андӯҳгин шуда, боз хоҳад гашт, ва бар аҳди муқаддас ғзаб хоҳад кард; ва чунин амал хоҳад намуд; ҳатто боз хоҳад гашт, ва бо онҳое ки аҳди муқаддасро тарк мекунад, ҳамфикр хоҳад шуд. Ва лашкарҳо аз ҷониби ӯ барпо хоҳанд шуд, ва онҳо қудсгоҳи қувватро палид хоҳанд кард, ва қурбонии доимиро барҳам хоҳанд дод, ва макрӯҳи вайронкунадагонро барпо хоҳанд кард. Ва онҳое ки бар зидди аҳд шарорат меварзанд, бо тамаллуқ фосид хоҳад кард; аммо қавме ки Худои ҳудро мешиносанд, қавӣ хоҳанд буд ва қорномаҳо ба ҷо хоҳанд овард. Ва хирадмандон аз миёни қавм бисёронро таълим хоҳанд дод; аммо онҳо рӯзҳои бисёр аз шамшер, ва аз оташ, ва аз асирӣ, ва аз ғорат фуру хоҳанд афтод. Ва ҳангоме ки фуру афтанд, бо ёрии андаке ёрӣ хоҳанд ёфт; вале бисёре бо тамаллуқ ба онҳо хоҳанд

пайваст. Ва баъзе аз хирадмандон фуру хоҳанд афтод, то ки онҳо санчида шаванд, ва пок гардониди шаванд, ва сафед гарданд, то замони охир; зеро ки он ҳанӯз барои вақти мукарраршуда аст. Ва подшоҳ мувофиқи иродаи худ амал хоҳад кард; ва худро болотар аз ҳар худое хоҳад бардошт, ва бузург хоҳад шумурд, ва бар зидди Худои худоён суханони ҳайратангез хоҳад гуфт, ва комёб хоҳад шуд, то даме ки ғазаб ба анҷом расад; зеро он чи муайян шудааст, ба амал хоҳад омад.” Дониёл 11:30–36.»

«Манзараҳое, ки ба он чи дар ин суханон тасвир шудаанд монанданд, ба вукӯъ хоҳанд пайваст. Мо далелҳоро мебинем, ки Шайтон босуръат назорати ақлҳои инсонҳоро ба даст меорад, ки тарси Худо пеши назари онҳо нест. Бигзор ҳама нубувватҳои ин китобро бихонанд ва дарк намоянд, зеро мо ҳоло ба замони тангие, ки дар бораи он сухан гуфта шудааст, ворид мегардем:»

«“Ва дар он вақт Микоил бармехезад, он мирзи бузурге, ки барои фарзандони қавми ту меистад; ва замони тангие хоҳад буд, ки монанди он аз замоне ки миллате вучуд дошт то он вақт ҳаргиз набудааст; ва дар он вақт қавми ту ҳалос хоҳад шуд, ҳар касе ки навишта дар китоб ёфт шавад. Ва бисёре аз онҳое ки дар хоки замин хуфтаанд, бедор хоҳанд шуд: баъзе барои ҳаёти ҷовидонӣ, ва баъзе барои расвой ва нафрати ҷовидонӣ. Ва оқилон мисли дурахши афлок хоҳад дурахшид; ва онҳое ки бисёр касонро ба адолат меоваранд, мисли ситорагон то абад ва ҷовидон. Аммо ту, эй Дониёл, ин суханонро бибанд ва китобро то вақти анҷом мӯҳр намо; бисёре ба ҳар сӯ хоҳанд шитофт, ва дониш афзун хоҳад шуд.” Дониёл 12:1–4». Manuscript Releases, number 13, 394.

Дар ин порча Хоҳар Уайт аввал ба боби ёздаҳуми Дониёл ишора мекунад ва сипас он усулро муайян месозад, ки «қисми зиёди таърихе, ки дар иҷрои ин пешгӯӣ ба амал омадааст, тақрор хоҳад шуд». Сипас ӯ мустақиман аз оятҳои сӣ то сию шаш иқтибос меорад ва баъдан бо ин баён идома медиҳад, ки «манзараҳое монанди он чи дар ин суханон тасвир шудааст, ба вукӯъ хоҳад пайваст». Пас аз он ки оятҳои сӣ то сию шашро муайян мекунад ва меғӯяд, ки манзараҳое монанди он оятҳо ба вукӯъ хоҳад пайваст, ӯ баъдан анҷоми давраи имтиёзро муайян месозад, вақте ки Микоил дар ояти якуми боби дувоздаҳум бармехезад. Бо чунин қардан, ӯ он ҳафт оятро ҷудо месозад ва онҳоро дар он таърихе ҷой медиҳад, ки бевосита пеш аз бархостани Микоил меояд.

Беш аз як бор мо ба таърихи оятҳои сиюм то сиюшашум ва ба он ки чӣ гуна онҳо ба оятҳои чиҳилум то чиҳилупанҷуми Дониёл боби ёздаҳ мувофиқат мекунанд, мурочиат кардаем; ва ҳоло мо ба баррасии давраҳои дигари таърихи нубувватӣ дар боби ёздаҳ оғоз хоҳем кард, ки дар он шаш ояти охири тақрор шудаанд. Аммо пеш аз он ки ин корро кунем, мо бори дигар ҳулосаи кӯтоҳе аз мувофиқати оятҳои сиюм то сиюшашум бо оятҳои чиҳилум то чиҳилупанҷум пешниҳод хоҳем намуд.

Ояти сиюм гузаришро аз Руми бутпараст ба Руми папавӣ нишон медиҳад. Ин таърихи гузариш дар бахшҳои гуногуни пешгӯӣ баррасӣ шудааст, ки чунин санаҳоро чун солҳои 330, 508, 533 ва 538 муайян мекунанд. Дар гузариш аз подшоҳии чорум ба подшоҳии панҷуми пешгӯӣ Китоби Муқаддас нишонаҳои дигари пешгӯӣ низ ҳастанд, аммо дар ояти сию як Руми бутпараст ба ҷонибдории папавият бармехезад, ҷунонки дар симои

Кловис дар соли 496 муаррифӣ шудааст. Қудратҳои бутпарасте, ки дар ин оят нахуст аз ҷониби Кловис ифода ёфтаанд, то соли 508 кори бартараф сохтани ҳар гуна муқовимати бутпарастона («ҳамешагӣ») ба болоравии папавиятро анҷом медиҳанд. Ҷангҳои он замонҳо дар ҷараёни он таърих, чунонки бо «мақдиси қувват» ифода шудааст, бар зидди Шаҳри Рум ҳаробӣ меоранд; ва то соли 538 қудратҳои бутпараст папавиятро бар тахти замин менишонанд, ва он гоҳ вай дар Шӯрои Орлеан қонуни рӯзи якшанbero қабул мекунад.

Оятҳои сиюду то сиюшашум ҷанги хуниро муайян менамоянд, ки папагӣ он гоҳ бар зидди содикони Худо дар давоми ҳазору дусад шаст соли Аҳди Зулмот ба роҳ андохт. Дар ниҳоят, папагӣ дар ояти сиюшашум ба поёни худ мерасад. Дар ояти чиҳилум, Рейган бо зиддимасеҳ иттиҳоди махфӣ барқарор кард, ки он замонро нишон медиҳад, ки муқовимати протестантизм бардошта шуда буд, чунонки соли 508 онро ифода менамояд. Ёҳдадории Рейган ба маблағгузорӣ ва қудрати низомӣ бо «қўшунҳо»-е пешнамоиш шуда буд, ки дар соли 496 ба ҷонибдории папагӣ бархоста буданд. Нобуд сохтани муқаддасгоҳи қуввати Руми бутпараст, ки онро шаҳри Рум ифода менамояд, намунаи нобуд сохтани Конституцияи Иёлоти Муттаҳида дар қонуни якшанбеи ба зудӣ фарорасида мебошад, зеро Конституция барои Иёлоти Муттаҳида муқаддасгоҳи қувват аст. Дар қонуни якшанбе папагӣ бори дигар бар тахти замин ҷой дода хоҳад шуд, чунонки соли 538 онро ифода менамояд.

Пас давраи ниҳони таъкиби хунинбори папавӣ, ки бар зидди аминҳои Худо барангехта мешавад, оғоз хоҳад ёфт, чунон ки дар Асрҳои Торик аз соли 538 то 1798 руҳ дода буд. Ин ба анҷоми муҳлати озмоиши инсон хоҳад расонд, ҳангоме ки Микоил бармехезад, чунон ки соли 1798 рамзӣ онро ифода мекунад, вақте ки папосият, ки дар тӯли як ҳазору дусад шаст сол шуқуфон гардида буд, зарбаи марговарро бо ғзаб дарёфт.

Мо ин таҳқиқро дар мақолаи навбатӣ идома хоҳем дод.

«Рӯзе, ҳангоме ки дар шаҳри Нью-Йорк будам, дар фасли шаб маро даъват карданд, то бубинам, ки чӣ гуна биноҳо ошёна бар ошёна ба сӯи осмон қомат меафрозанд. Ин биноҳо бо кафолат оташногир шумурда мешуданд, ва онҳо барои ҷалол бахшидани соҳибон ва бинокорони худ барпо гардида буданд. Баландтар ва боз ҳам баландтар ин биноҳо боло мерафтанд, ва дар онҳо гаронбаҳотарин масолеҳ истифода мешуд. Онҳое ки ин биноҳо ба онҳо тааллуқ доштанд, аз худ намерсиданд: “Чӣ гуна мо метавонем Худоро беҳтарин ҷалол диҳем?” Худованд дар андешаҳои онҳо набуд.»

«Ман фикр кардам: “Кош онҳое ки маблағҳои худро ба чунин роҳ сарф мекунанд, метавонистанд рафтори худро ҳамон тавре ки Худо онро мебинад, бубинанд! Онҳо биноҳои бошукӯхро барпо менамоянд, аммо дар назари Ҳокими коинот нақшакашӣ ва тадбирандешии онҳо чӣ қадар аблаҳона аст. Онҳо бо тамоми қувваҳои дил ва ақл намеомӯзанд, ки чӣ гуна метавонанд Худоро ҷалол диҳанд. Онҳо инро, ки нахустин вазифаи инсон аст, аз назар дур кардаанд.”»

«Ҳангоме ки ин биноҳои бошукӯх қомат афрохтанд, соҳибонашон бо такаббури пуриддаё шодмонӣ мекарданд, ки пул доранд, то онро барои қонсӣ гардондани

худписандии хеш ва барангехтани ҳасади ҳамсоиягони худ сарф намоянд. Қисми зиёди пуле, ки онҳо ба ин тарз сармоягузорӣ карданд, тавассути ситамкорӣ, тавассути фишурдану азоб додани камбағалон ба даст оварда шуда буд. Онҳо фаромӯш карданд, ки дар осмон барои ҳар як муомилоти тичоратӣ ҳисоб нигоҳ дошта мешавад; ҳар як муомилаи ноодилона, ҳар як амали фиребгарона дар он ҷо сабт гардидааст. Замоне фаро мерасад, ки одамон дар фиреб ва густохии худ ба ҳадде хоҳанд расид, ки Худованд дигар иҷозат нахоҳад дод аз он бипазиранд, ва онҳо хоҳанд фаҳмид, ки барои таҳаммулпазирии Яҳува ҳадде вучуд дорад.»

«Манзарае, ки баъд аз он пеши назари ман гузашт, хушдори оташсӯзӣ буд. Мардон ба биноҳои баланд ва ба гумони худ аз оташ эмин назар андохта, мегуфтанд: “Онҳо комилан бехатаранд”. Аммо ин биноҳо чунон сӯхта нобуд шуданд, ки гӯё аз қатрон сохта шуда бошанд. Мошинҳои оташнишонӣ барои боздоштани ин вайронӣ ҳеҷ коре карда натавонистанд. Оташнишонҳо натавонистанд мошинҳоро ба кор андозанд.»

«Ба ман амр шудааст, ки чун вақти Худованд фаро расад, агар дар дилҳои инсонҳои мағрур ва шӯҳратпараस्त ҳеҷ тағйире ба амал наомада бошад, одамон хоҳанд дарёфт, ки ҳамон дасте ки дар наҷот додан тавона буд, дар нобуд кардан низ тавона хоҳад буд. Ҳеҷ қудрати заминӣ наметавонад дасти Худоро боздорад. Ҳеҷ маводе дар бунёди биноҳо ба кор бурда намешавад, ки онҳоро аз ҳалокат ҳифз кунад, вақте ки вақти мукарраркардаи Худо фаро расад, то бар одамон барои безъитойӣ ба шариати Ё ва барои шӯҳратпарастии худхоҳонаи онҳо ҷазо фиристад.»

На бисёр касон ҳастанд, ҳатто миёни омӯзгорон ва давлатмардон, ки сабабҳои онро, ки дар пояи вазъи кунунии ҷомеа қарор доранд, дарк менамоянд. Онҳое ки зимони ҳукуматро дар даст доранд, кодир нестанд мушкили фасоди ахлоқӣ, камбизоатӣ, факрзадагӣ ва афзоиши ҷинояткориро ҳал намоянд. Онҳо беҳуда мекӯшанд, то фаъолияти тичоратиро бар пояи бештар устувор қарор диҳанд. Агар одамон ба таълими Каломи Худо бештар таваҷҷуҳ мекарданд, барои мушкилоте ки онҳоро саргардон месозанд, роҳи ҳал меёфтанд.

«Китоби Муқаддас ҳолати ҷаҳонро андаке пеш аз омадани дуҷуми Масеҳ тасвир мекунад. Дар бораи он одамоне, ки бо роҳзанӣ ва ситамгарӣ сарвати бузург ҷамъ меоранд, чунин навишта шудааст: “Шумо барои рӯзҳои охир ганҷҳо ҷамъ кардаед. Инак, музди коргароне ки киштзорҳои шуморо даравидаанд, ва шумо онро бо фиреб нигоҳ доштаед, фарёд мезанед; ва фарёди даравгарон ба гӯшҳои Худованди Сабоут расидааст. Шумо бар замин дар айшу нӯш зистаед ва ба айшу ишрат дода шудаед; дилҳои худро, мисли рӯзи забҳ, парварда кардаед. Шумо одилро маҳкум намуда, куштаед; ва ё ба шумо муқовимат намекунад.” Яъқуб 5:3–6.»

«Аммо кист аст, ки хушдорҳои онро, ки аломатҳои замонҳои бо суръат иҷрошаванда медиҳанд, меҳонад? Бар ҷаҳонпарастон чӣ гуна таассуроте ба вучуд меояд? Дар рафтори онҳо чӣ гуна тағйире дида мешавад? На бештар аз он чи дар рафтори сокинони олами Нохӣ дида мешуд. Фарқ дар қору машғулиятҳои дунявӣ ва айшу ишрат, сокинони пеш аз тӯфон «надонистанд, то даме ки Тӯфон омад ва ҳамаро бурд». Матто 24:39. Ба онҳо хушдорҳои аз осмон фиристодашуда дода шуда буд, аммо онҳо аз шунидан сарпечӣ

карданд. Ва имрӯз низ ҷаҳон, тамоман беъътино ба овози ҳушдордиҳандаи Худо, бо шитоб ба сӯи ҳалокати абадӣ меравад.»

«Ҷаҳон бо рӯҳи ҷанг ба ҷунбиш омадааст. Пешгӯии боби ёздаҳуми Дониёл қариб ба иҷрои комили худ расидааст. Ба зудӣ саҳнаҳои мусибате, ки дар пешгӯиҳо дар бораи онҳо гуфта шудааст, ба вуқӯъ хоҳанд пайваست». Шаҳодатҳо, ҷилди 9, 12–14.